

برنامه ریزی درسی درس مفصل گنجگاهی فکی و اکلوژن

تهیه و تنظیم

دفتر مطالعات و توسعه آموزش دانشکده دندانپزشکی

با همکاری

اساتید محترم گروه آموزشی پروتزه‌های دندانی

dentedo@sums.ac.ir

سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۲

COURSE PLAN

درس مفصل گیجگاهی فکی و اکلوزن

مقطع : دکترای حرفه ای دندانپزشکی	نوع درس : نظری - اختصاصی
تعداد واحد : ۱ واحد (۵۱ ساعت)	پیشنیاز : دندانپزشکی تشخیصی ۱، آناتومی و مورفولوژی، پروتزهای دندانی پیشرفته ۱
مسئول برنامه : گروه آموزشی پروتزهای دندانی	
نوع درس:	
علوم پایه ☐ اجباری اختصاصی نظری ☒ اجباری اختصاصی عملی ☐ اختصاصی اختیاری ☐ عمومی ☐ کارگاهی ☐ کارورزی ☐	

* عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱) آشنایی با آناتومی و بافت شناسی مفصل و عضلات مرتبط در سیستم جوونده و وسایل مربوطه
- ۲) آشنایی با فیزیولوژی و مکانیک حرکات مفصل، گرفتن قالب اولیه و تهیه کست های اولیه و مانت
- ۳) آشنایی با مفهوم و **Long centric , CR, CO**
- ۴) آشنایی با روش های ثبت بایت
- ۵) آشنایی با مورفولوژی اکلوزن ، انواع اکلوزن و تاثیر تعیین کننده های آکلوزالی بر مورفولوژی سطح جونده
- ۶) انواع اکلوزن راهنمای قدامی و اجرای راهنمای قدامی در ساخت پروتز
- ۷) انواع اختلالات مفصل گیجگاهی فکی
- ۸) آشنایی با اتیولوژی بیماری های مفصل **TMJ** و پارافانکشن و اکلوزن تروماتیک
- ۹) آشنایی با معاینات مفصل و روش های تشخیصی بیماریهای مفصل **TM** ، تکمیل پرونده، مانت کست های تشخیصی، آنالیز اکلوزالی و ...
- ۱۰) انواع رادیوگرافی های تشخیصی در **TMD**
- ۱۱) آموزش بیماران مبتلا به **TMD**
- ۱۲) آشنایی با روش های درمانی **nonsurgical** ، اپلانسیس تراپی، موم گذاری بر روی کست
- ۱۳) آشنایی با روش های درمانی **nonsurgical** ، دارو درمانی و فیزیوتراپی، آماده کردن اسپلینت اکلوزالی
- ۱۴) آشنایی با روش های درمانی **Surgical** ، تحویل و تنظیم ایمپلنت اکلوزالی

* هدف کلی

آشنایی با آناتومی و بافت شناسی مفصل و عضلات مرتبط در سیستم جوئنده و وسایل مربوطه

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- سطوح مفصلی و لیگامانها و عضلات مفصل را شرح دهد.
- جهت گیری کندیل و دیسک را در حرکات فکی دانسته و نشان دهد
- اهمیت هماهنگی عضلات به عنوان تعیین کننده غالب با اکلوزن را بیان نماید
- پاسخ عضلات به باز و بسته شدن دهان و حرکات طرفی را بیان کند

* هدف کلی

آشنایی با فیزیولوژی و مکانیک حرکات مفصل، گرفتن قالب اولیه و تهیه کست های اولیه و مانت

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- در باز کردن دهان موقعیت دیسک-کندیل و وضعیت انقباضی عضلات و جهت انتقال نیروها را بیان نموده و نشان دهد
- در موقعیت **Closing** و **Closed** دهان وضعیت انقباضی عضلات و جهت انتقال نیروها را بیان نموده و نشان دهد قالبگیری اولیه و رکوردگیری و مانت اولیه را انجام دهد
- اهمیت کست های مانت شده را شرح دهد

* هدف کلی

آشنایی با مفهوم و CR, CO , Long lentrtric

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- موقعیت **CR** و اهمیت آن را بیان کند
- تفاوت **CR** و **CO** را بیان کند
- مفهوم **Long lentrtric** و چگونگی تاثیر آن بر تماس دندانهای قدامی را بیان کند

* هدف کلی

آشنایی با روش های ثبت بایت

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع روش های ثبت موقعیت CR را بیان کند.
- انواع مواد در دسترس برای ثبت بایت را بشناسد.
- انواع روش های ثبت بایت جهت ثبت موقعیت های خارج مرکزی را بیان کند.

* هدف کلی

آشنایی با مورفولوژی اکلوزن ، انواع اکلوزن و تاثیر تعیین کننده های آکلوزالی بر مورفولوژی سطح جونده

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تعیین کننده های اکلوزن را نام برده و بکار گیرد
- ۵ الزام برای ثبات اکلوزالی را به ترتیب شرح دهد
- درمان اکلوزالی را در جهت رسیدن به این اهداف اجرا نماید

* هدف کلی

انواع اکلوزن راهنمای قدامی و اجرای راهنمای قدامی در ساخت پروتز

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت راهنمای قدامی را بیان نماید
- چگونگی شکل دهی A.G با درمان پروتزی را توضیح دهد
- ترتیب شکل دهی دندان های قدامی از ابتدا تا زمان انتقال آن به لابراتوار را تشریح نماید.
- تاثیر راهنمای قدامی بر دندانهای طبیعی بیان نماید
- راهنمای قدامی را تعریف کند
- کاربرد راهنمای قدامی در درمانهای پروتزی را لیست کند

* هدف کلی

انواع اختلالات مفصل گیجگاهی فکی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع اختلالات مفصل گیجگاهی فکی را شرح دهد.
- روش های تشخیص و تصمیم بندی انواع اختلالات مفصل گیجگاهی فکی را بیان کند.

* هدف کلی

آشنایی با اتیولوژی بیماری های مفصل TMJ و پارافانکشن و اکلوزن تروماتیک

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اتیولوژی هر اختلال TMJ را شرح دهد
- با توجه به علائم بیمار و معاینات کلینیکی علت اختلال TMJ را حدس زده و بیان نماید
- بیماریهای مفصل TMJ را نام ببرد
- ملاحظات دندانپزشکی و پروتزی در صورت بروز بیماریهای مفصل TMJ شرح دهد

* هدف کلی

آشنایی با معاینات مفصل و روش های تشخیصی بیماریهای مفصل TMJ ، تکمیل پرونده، مانت کست های تشخیصی، آنالیز اکلوزالی و ...

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- Sign و Symptom. را به وسیله history گرفتن و معاینات کامل جمع آوری کند.
- نوع درد و مشخصات آن را تعیین کند
- عوامل موثر بر pain را شناسایی کند.
- اصول معاینات کلینیکی سر و گردن و TMJ را دانسته و انجام دهد
- لندمارک های آناتومیک ویژه مفصل گیجگاهی فکی را شناسایی و بیان نماید
- روشهای تشخیصی بیماریهای مفصل TMJ را شرح دهد
- معاینات مفصل را بر روی همکلاسی خود انجام دهد
- کست های تشخیصی مربوطه را تهیه نماید
- کست ها را با رکورد فیس بو مانت نماید.

* هدف کلی

انواع رادیوگرافی های تشخیصی در TMD

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع رادیوگرافی های مورد نیاز جهت تشخیص بیماری های TMD را آشنا شود.
- با توجه به علائم بیمار، رادیوگرافی لازم جهت تشکیل را تجویز کند

* هدف کلی

آموزش بیماران مبتلا به TMD

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بایدها و نبایدهای حرکتی در بیماران مبتلا به TMD را بیان کند.
- توصیه های تغذیه ای و رفتاری مربوط به بیمار TMD را شرح دهد.

* هدف کلی

آشنایی با روش های درمانی nonsurgical ، اپلانسی تراپی، موم گذاری بر روی کست

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- متناسب با هر اتیولوژی، درمان مناسب را پیشنهاد و بکارگیرد
- هدف از درمان و نتیجه آن را بیان نماید
- Indication هر درمان را شرح دهد

* هدف کلی

آشنایی با روش های درمانی nonsurgical ، دارو درمانی و فیزیوتراپی، آماده کردن اسپلینت اکلوزالی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع روشهای درمانی با دارو و فیزیوتراپی را لیست و تعریف کند
- عوارض مصرف هر دارو را بیان نماید
- یک اسپلینت اکلوزالی را با دارو یا فیزیوتراپی بر روی یکی از کست های مانت شده فرم دهد
- اندیکاسیون های درمان غیر جراحی با دارو و فیزیوتراپی را شرح دهد

آشنایی با روش های درمانی Surgical ، تحویل و تنظیم ایمپلنت اکلوزالی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اندیکاسیون درمان جراحی را دانسته و بکار گیرد
- عوارض بیماریهای **TMJ** با درمان جراحی را شرح دهد
- انواع روش های **Surgical** برای اختلالات **TMJ** لیست نماید
- انواع **occl.splint** را نام ببرد
- کاربرد هر یک از **occl.splint** را شرح دهد
- یک اسپلینت اکلوزالی را آماده و در دهان بیمار یا یکدیگر تنظیم کند

◇ روش آموزش (یاددهی-یادگیری):

سخنرانی کلاسیک ، سخنرانی تعاملی ، آموزش و بحث در گروه‌های کوچک **Small group** ، آموزش بر پایه حل مسئله **PBL** ، آموزش آزمایشگاهی ، آموزش کارگاهی ، آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی **Skill lab** ، آموزش کلینیکی ، **Role Playing** یا **Role modeling** ، **Self study** ، ژورنال کلاب ، کنفرانس درون بخشی و یا بین بخشی **CPC** ، آموزش مجازی (الکترونیکی) ، دمانستریشن ، **Case Presentation** ، آموزش گلوله برفی ، آموزش تیمی ، سمینار ، پروژه ، آموزش توسط هم‌تایان **peer assisted learning**

❖ استراتژی آموزشی:

Discipline Base ، **Integration Base** ، **teacher center** ، **studentcenter** ، **Subject Base** ، **Problem Base** ، **Hospital Base** ، **Community Base** ، **Standard program** ، **Elective Base** ، **Opportunistic Base** ، **Systematic Base**

Evidence Base **Critical Thinking base**

❖ امکانات آموزشی مورد نیاز:

اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

❖ مدرسین:

اساتید گروه آموزشی پروتزه‌های دندان

❖ منابع اصلی درسی:

1. Management of Temporo mandibular disorders and occlusion

❖ نوع ارزشیابی: ارزشیابی تکوینی (میانترم) ارزشیابی تکمیلی

❖ روش ارزشیابی: کتبی و تشریحی **Essay** ، چندگزینه‌ای **(MCQ)** ، کوتاه پاسخ

چور کردنی **Matching** ، **Extended matching** ، شفاهی **Oral exam** ، صحیح و غلط **True & false**

نظر استاد **Tutor report** ، **Log book** ، پورت فولیو (کار پوشه) ، **DOPS** ، ۳۶۰ درجه ، آسکی **(OSCE)** ، آزمون تعاملی رایانه‌ای **(Computerized pmp)** ، چک لیست ، **Mini CEX** ، مشاهده مستقیم **Directed observation** ، پروژه ، **Self assessment** ، **Peer assessment**

❖ نحوه محاسبه نمره:

۹۰٪ آزمون کتبی پایان ترم، ۱۰٪ حضور و غیاب و کوئیز کلاسی

❖ مقررات درون بخشی:

تعداد حداکثر غیبت مجاز ۲ جلسه، حد نصاب قبولی ۱۲، شرکت فعال در بحث گروهی

❖ جدول زمانبندی

امکانات مورد نیاز	منابع درسی	روش ارزشیابی	روش تدریس	میزان ساعت ارائه	سرفصل مطالب
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آشنایی با آناتومی و بافت شناسی مفصل و عضلات مرتبط در سیستم چونده و وسایل مربوطه
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۲	آشنایی با فیزیولوژی و مکانیک حرکات مفصل، گرفتن قالب اولیه و تهیه کست های اولیه و مانت
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آشنایی با مفهوم و Long lentric , CR, CO
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۲	آشنایی با روش های ثبت بایت
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آشنایی با مورفولوژی اکلون ، انواع اکلون و تاثیر تعیین کننده های اکلوزالی بر مورفولوژی سطح چونده
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	انواع اکلون راهنمای قدامی و اجرای راهنمای قدامی در ساخت پروتز
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	انواع اختلالات مفصل گیجگاهی فکی
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آشنایی با اتیولوژی بیماری های مفصل TMJ و پارافانکشن و اکلون تروماتیک
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آشنایی با معاینات مفصل و روش های تشخیصی بیماریهای مفصل TM ، تکمیل پرونده، مانت کست های تشخیصی، آنالیز اکلوزالی و ...
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	انواع رادیوگرافی های تشخیصی در TMD
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آموزش بیماران مبتلا به TMD
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۱	آشنایی با روش های درمانی nonsurgical ، اپلاتیس تراپی، موم گذاری بر روی کست
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی	۳	آشنایی با روش های درمانی nonsurgical ، دارو درمانی و فیزیوتراپی، آماده کردن اسپلینت اکلوزالی
اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	Mccracken / Stewarts	تشریحی، MCQ ، کوتاه پاسخ، T & F ، نظر استاد Matching	سخنرانی کلاسیک و تعاملی، Case presentation ، بحث گروهی		آشنایی با روش های درمانی Surgical ، تحویل و تنظیم ایمپلنت اکلوزالی